

Anela Ridžić Tutmić

03.12.2025. 22:13

Pogledano: 50 puta

Kad bajka zakuca na vrata – „Zeleno jezero“ u susretu sa svojom autoricom

U IV razredu bajka Zeleno jezero nije samo pročitana – ona je oživjela. U našu učionicu zakoračila je i sama autorica, književnica Rabija Mameledžija, pa je lektira dobila glas, lice i srce. 🗣️👤📖

Tags

Odgojne strategije

Obrazovne strategije

Praktični radovi

Savjetodavni odgojni rad

Razvoj govora, komunikacije i stvaralaštva

Organizacijski oblik nastave

4. razred - Razredna nastava

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Aktivnosti sa porodicom

Aktivnosti sa partnerima iz zajednice

Savjetodavni odgojni rad

Stručno usavršavanje nastavničkog kolektiva

Stručno usavršavanje menadžmenta škole

Aktivnosti u zajednici

Trajanje

Dva školska časa (90 minuta)

Oblasti

Kroskurikularne i međupredmetne teme

Umjetničko područje

Digitalni svijet/Područje tehnike i informacionih tehnologija

Jezičko-komunikacijsko područje

Društveno-humanističko područje

Predmet

Bosanski jezik i književnost

Ključne kompetencije

Kompetencija pismenosti

Digitalna kompetencija

Učiti kako učiti

Preduzetnička kompetencija

Kompetencija kulturološke svijesti i istraživanja

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Ciljevi učenja i poučavanja

Razvijanje ljubavi prema zavičajnoj književnosti i čitanju.

Njegovanje rodoljublja i osjećaja pripadnosti zavičaju.

Podsticanje kreativnog izražavanja kroz grupni i individualni rad.

Osnaživanje komunikacijskih i prezentacijskih vještina učenika.

Produbljivanje razumijevanja književnog djela kroz neposredan susret sa autoricom.

Povezivanje književnih motiva sa stvarnim iskustvima i lokalnom sredinom.

Ishodi učenja i poučavanja

Zavičaj i identitet

Učenik prepoznaje motive rodnog kraja u tekstu.

Razvija osjećaj pripadnosti i ponosa na svoj zavičaj.

Razumije važnost očuvanja tradicije kroz književnost.

Rodoljublje

Učenik uviđa vrijednost kulturne i seoske baštine.

Razlikuje zavičajnu književnost i prepoznaje njen značaj za očuvanje identiteta.

Književnost

Analizira bajku: likove, motive, simbole i pouke.

Povezuje bajkovite elemente sa stvarnim iskustvima.

Jasno i strukturirano predstavlja biografiju i djelo autora.

Koristi lapbook i druge vizualne materijale za interpretaciju.

Živa riječ i govorno izražavanje

Učenik usmeno izlaže pred publikom i autoricom.

Postavlja smisljena pitanja i vodi dijalog sa književnicom.

Samopouzdanost učestvuje u diskusiji i razvija kulturu javnog nastupa

Detaljan opis realizacije

☒☒ Tok časa i detaljan opis realizacije

1. Uvodni dio – emocionalni ulazak u čas (10 min)

Čitanje odlomka iz Pregršt jagoda (učiteljica čita):

„Svitanje zore, rađanje novog dana, stidljivo se prikrada preko nebeskih svodova, noseći svjetlost prvo obojenu blagim crvenilom. Što vrijeme odmiče, rano jutro razmiče i rasklanja tamu koja se otima da ode, ali se povlači pred sve jačom svjetlošću.

Javlja se i stidljivo pomalja kroz izmaglicu sunčeve prvodorne zrake. Najprije skrivajući se, sunce proviruje pa onda iznenada zasija jače i pusti svoju svjetlost.

Tople zrake promalja se iza obronaka Karaulske Gore, milujući i ljubeći njene visoke vrhove...

Topla, lepršava svjetlost polako ogrne zemlju — kao nježno, meko ćebe.“

Motivaciona pitanja:

Da li vas ovaj opis podsjeća na naš kraj?

Kako se osjećate kada čujete ovakav opis jutra?

Može li ovako pisati neko ko ne poznaje svoj zavičaj?

Ključni trenutak:

Najava autorice: „Djeco, osoba koja je ovo napisala danas je ovdje među nama... Pozdravimo književnicu Rabiju Mameledžiju!“

Ulazak autorice, aplauz, radost, svečani ton časa.

2. Glavni dio – pred autoricom (25–30 min)

A) Predstavljanje autorice i njenog djela

Učenici prezentuju kratku biografiju i napisana djela.

Čitaju odlomke i citate, prikazuju pano i ilustracije.

Autorica sluša i uključuje se, što čas čini svečanim i inspirativnim.

B) Analiza lektire „Zeleno jezero“

Grupno izlaganje:

Likovi – opis glavnih likova, njihove karakterne osobine i uloge.

Bajkoviti motivi i simboli – čarobno jezero, šuma i priroda, životinje i bića, simbolika zelene boje.

Poruke i pouke – dobrota, hrabrost, prijateljstvo, ljepota prirode.

Lapbook prezentacija – svaka grupa prikazuje ključne citate, crteže i tok događaja bajke.

Autorica se uključuje: potvrđuje, objašnjava, smije se sa djecom i lektira oživljava.

3. Završni dio – razgovor sa književnicom (10 min)

Učenici postavljaju pitanja autorici:

Kako dobivate ideju za bajku?

Ko vam je bila najveća inspiracija?

Koliko traje proces pisanja?

Da li više volite bajke ili pjesme?

Imate li neku neostvorenu književnu želju?

Razvija se komunikacija, kultura dijaloga i poštovanja.

Emocionalni epilog: fotografisanje i zagrljaji, čas završava u toplini, inspiraciji i ponosu.

4. Nastavak – promocija knjige „Pregršt jagoda“ (45 min)

Učenici predstavljaju književnicu mlađim razredima i objašnjavaju radnju, tradiciju i pejzaže Karaule.

Autorica priča o nastanku knjige, svom djetinjstvu i događajima u knjizi.

Čas prerasta u zavičajnu svečanost; škola živi književnost.

Aktivnost je zabilježena i na općinskoj televiziji i doprinos vidljivosti škole i zajednice.

Vrsta nastavnog procesa pored redovne nastave

Integrirani čas (lektira + živa riječ + zavičaj + promocija knjige)

Projekat / radionica (učenici aktivno učestvuju kao promotori i kreatori sadržaja)

Potrebni resursi

Književni materijali: knjige Zeleno jezero i Pregršt jagoda

Didaktički materijali: lapbookovi i crteži učenika, pano sa citatima i ilustracijama

Tehnička oprema: laptop i projektor za prikaz radova i fotografija

Prostorni resursi: učionica za integrirani čas, prostor za promociju knjige

Ljudski resursi: učenici kao prezentatori, učiteljica, književnica Rabija Mameledžija, roditelji i članovi zajednice prisutni na promociji

Dodatni materijali: papir, bojice, markeri, fotoaparati / kamera za dokumentaciju časa i promocije

Praćenje i procjenjivanje

1. Praćenje

Aktivno sudjelovanje učenika tokom čitanja, razgovora i analize teksta.

Uključivanje u diskusiju i postavljanje pitanja autorici.

Praćenje rada i doprinosa učenika tokom grupnih aktivnosti i prezentacija (lapbook, crteži, tok događaja).

Evidentiranje aktivnosti učenika tokom promocije knjige mlađim razredima i uloga promotora.

2. Procjenjivanje

Kvalitativno: ocjenjuje se kreativnost, razumijevanje teksta, interpretacija i sposobnost izražavanja ideja.

Samoprocjena: učenici reflektuju svoje učešće u času i promociji.

Učenička i vršnjačka evaluacija: komentari i pohvale od kolega i učitelja o prezentaciji i sudjelovanju.

Učiteljska procjena: obuhvata komunikacijske vještine, samopouzdanje, sposobnost postavljanja pitanja i doprinos grupnom radu.

☒ Cilj praćenja i procjenjivanja je podržati učenike u aktivnom učenju, osnažiti samopouzdanje i potaknuti motivaciju za daljnje čitanje i istraživanje zavičajne književnosti.

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

Domaće zadaće / nastavak aktivnosti:

Napisati kratku bajku ili priču inspirisanu Zelenim jezerom.

Nacrtati ilustraciju ili mini-lapbook sa omiljenim dijelom bajke.

Reflektovati o porukama i poukama bajke i zapisati svoja razmišljanja.

Pripremiti kratku prezentaciju ili poster o zavičajnim motivima iz knjige.

Uključivanje roditelja:

Pomoć pri čitanju, analiziranju i pripremi kreativnih zadataka.

Praćenje prezentacija i promotivnih aktivnosti učenika.

Zajedničko gledanje i dijeljenje eTwinning reportaže sa časa, kako bi roditelji vidjeli rezultate i angažman djece.

Podsticanje čitalačke kulture kod djece kroz razgovor o pročitanim bajkama.

☒☒ **Cilj je da učenici nastave kreativni rad i uče kroz saradnju sa roditeljima, a roditelji budu aktivni učesnici u praćenju i dijeljenju rezultata projekta.**

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

Priprema učenika:

Učenici treba da unaprijed pročitaju djelo i pripreme kratke prezentacije, citate ili ilustracije kako bi mogli aktivno učestvovati.

Emocionalni ulazak u čas:

Počni čas sa snažnim i slikovitim odlomkom, koji odmah izaziva emotivnu povezanost sa zavičajem i temom.

Uključivanje autora:

Ako je moguće, organizovati susret sa autoricom/autorom – iskustvo uživo čini čas nezaboravnim i podstiče aktivno sudjelovanje.

Kreativni izrazi:

Iskoristiti lapbookove, crteže i panoe – učenici bolje uče i pamte kada kombinuju čitanje sa kreativnim izražavanjem.

Diskusija i komunikacija:

Podsticati postavljanje pitanja autoru i međusobnu diskusiju, kako bi učenici razvijali socijalne i govorne vještine.

Dokumentacija i promocija:

Snimati ili fotografisati čas i promociju – može se koristiti u školskim ili lokalnim medijima, a također motivira učenike i roditelje.

Uključivanje roditelja i zajednice:

Pozvati roditelje da prate prezentacije ili učestvuju u domaćim zadacima, kako bi se ojačala saradnja škole i porodice.

Fleksibilnost:

Pripremiti alternativne aktivnosti za učenike koji žele dodatno istraživati ili kreativno izražavati svoje ideje.

☒☒ **Cilj savjeta je olakšati drugim nastavnicima organizaciju integrisanog časa, podstaći kreativnost, aktivno učenje i povezivanje škole sa zajednicom.**

Metode i tehnike

Analiza problema kroz uzročno-posledičnu povezanost

Metoda razgovora

Vođeno čitanje

Metoda rada na tekstu

Metoda usmenog izlaganja

Metoda demonstracije

Vidim - mislim - pitam se

Čitanje sa razumijevanjem

Vođenje diskusije

Sačuvaj poslednju riječ za mene

Vidim-mislim-pitam se

Collections

Inspiriraj druge

Priprema za čas - Osnovna škola

Odgojne strategije

Učenje otkrivanjem

Projekt